KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 7.9.2004
KOM(2004) 590 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Sikkerhedsforskning: De Næste Skridt

SIKKERHEDSFORSKNING - DE NÆSTE SKRIDT

I oktober 2003 samlede EU-kommissærerne Busquin og Liikanen en ”Gruppe fremtrædende personer inden for Sikkerhedsforskning”, som repræsenterede de europæiske regeringer, de europæiske universiteter og det europæiske erhvervsliv. Dens vigtigste opgave var at foreslå principperne og opstille prioriteringerne i et Europæisk program for sikkerhedsforskning (EPSF) i overensstemmelse med målsætningerne for Den Europæiske Unions udenrigs-, sikkerheds- og forskningspolitik og dens ønske om at udgøre et område, som præges af frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Den 15. marts 2004 forelagde gruppen sin rapport ”Forskning for sikkerheden i Europa” for Kommissionens formand Romano Prodi. Rapporten gør rede for det vigtigste indhold i et EPSF og dets medvirken til at løse de nye sikkerhedsproblemer i en omskiftelig verden. En kommentar hertil samt en redegørelse for de næste skridt, Kommissionen overvejer at tage inden for sikkerhedsforskning, findes i det følgende. Et sammendrag af gruppens rapport med dens konklusioner og henstillinger er vedlagt som bilag.

Kommissionen hilser de fremtrædende personers rapport velkommen. Den kan i hovedtrækkene tilslutte sig rapportens henstillinger og retningslinjer og vil i samarbejde med interessegrupperne påtage sig at træffe de nødvendige foranstaltninger, således som det fremgår af kapitel 4 - De næste skridt.

Kommissionen opfordrer Rådet og Europa-Parlamentet til at godkende retningslinjerne i de fremtrædende personers rapport og støtte de forslag, der fremsættes i denne meddelelse og dens bilag.

1. INDLEDNING

Den politiske, samfundsmæssige og teknologiske udvikling har skabt ustabile sikkerhedsforhold, hvor risiko og sårbarhed er mere ubestemmelig og mindre synlig. Der er opstået nye trusler, som ikke tager hensyn til statsgrænser, men er rettet mod europæiske interesser både i og uden for EU.

Begivenheder som jernbaneattentatet i Madrid i marts 2004 understreger behovet for at forbedre borgernes sikkerhed i hele Europa. Desuden kræver udvidelsen til et Europa med 25 medlemmer en ekstra indsats for at sikre, at sikkerhedsniveauet konsekvent er højt i hele Unionen, hvis grænser nu er blevet udvidet mod øst og syd.

For at løse de voksende og stadig mere forskelligartede sikkerhedsproblemer skal Europa udnytte den relevante industris forenede og forholdsvis ubrugte kræfter og samordne forskningen for på en effektiv og nyskabende måde at kunne løse de nuværende og fremtidige sikkerhedsproblemer, beskytte borgerne bedre og spille en effektiv rolle i fredsbevarende aktioner. Den sikkerhedstrussel, som nu gør sig gældende, kan kun imødegås effektivt på europæisk plan.

Behovet for at gøre noget ved den nye sikkerhedssituation og den betydning, der må tillægges et stærkt industri- og teknologigrundlag, er blevet fremhævet af stats- og regeringscheferne ved flere lejligheder:

- På Det Europæiske Råds møde i Køln, hvor behovet for et konkurrencedygtigt og dynamisk industri- og forsvarsgrundlag blev fremhævet
- På Det Europæiske Råds møde i Lissabon med kampagnen for et konkurrencedygtigt, videnbaseret samfund
- På Det Europæiske Råds møde i Barcelona, hvor der blev opfordret til at øge Unionens samlede indsats for forskning, udvikling og innovation
- På Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki, hvor det blev besluttet at tage konkrete skridt på forsvarsområdet
- Ved Rådets vedtagelse af EU's sikkerhedsstrategi "Et Sikkert Europa i en Bedre Verden"[1]
- Under drøftelserne på Det Europæiske Råds møde den 25./26. marts 2004, hvor der blev vedtaget en erklæring om bekæmpelse af terrorisme.

---

[1] 'Et Sikker Europa i en Bedre Verden", forelagt på Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki den 19.-20. juni 2003 af den højtstående repræsentant Javier Solana og godkendt af Det Europæiske Råd den 12. december 2003.

2. BEHOVET FOR SIKKERHEDSRELATERET FORSKNING OG TEKNOLOGI

Hvis de nye sikkerhedsproblemer skal løses, spiller teknologien en hovedrolle. De europæiske muligheder for at udforske, udvikle og udnytte en lang række forskellige sikkerhedsteknologier er allerede til stede. For at imødegå de forskelligartede nye trusler skal Europa imidlertid overvinde de nuværende strukturelle og funktionelle vanskeligheder: opsplitning og dobbeltarbejde skal formindskes, samarbejde, standardisering og samvirke skal forøges.

I Europa har der længe været en stærk adskillelse mellem forskning til civile formål og forskning til forsvarsformål. I dag har mange teknologier et dobbelt formål: civile udviklinger øger forsvarsevnen, udviklinger, som oprindeligt er sket på forsvarsområdet, fører til vigtige fornyelser til gavn for borgernes dagligdag. Desuden har terrorismen ført til udviskning af skellet mellem intern (politibeskyttet) og ekstern (militær) sikkerhed. Denne adskillelse må derfor ophæves.

I sin meddelelse[2] fra marts 2003 om en fælles politik for forsvarsmateriel understregede Kommissionen behovet for et konkurrencedygtigt industrigrundlag, der kan understøtte Den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik (EPSF): det forudsætter en bedre samordning på europæisk plan, da det er her, en samling af de forskellige politiske, økonomiske, industrielle og lovgivningsmæssige foranstaltninger kan finde sted. På samme måde afhænger Den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik (FUSP), hvis opgave jo er at støtte humanitære aktioner og interventioner på Den Europæiske Unions vegne, både nu og i fremtiden af, at der foreligger avanceret teknologi, som kan give de iværksatte aktioner den størst mulige effektivitet.

Et sammenhængende program for sikkerhedsforskning på europæisk plan kan give den bedst mulige udnyttelse af en yderst kompetent industri betydelig øget værdi. En sådan forskning, som skal bygge på kapacitetsudnyttelse, skal sigte på at udvikle samvirkende systemer, produkter og tjenesteydelser, der kan benyttes ikke blot til beskyttelse af Europas borgere, dets territorium og dets kritiske infrastruktur, men også til fredsbevarende aktioner. Sikkerhed er også en forudsætning for, at så afgørende europæiske servicefunktioner som transport og energiforsyning kan fungere godt. Forskningen spiller her en vigtig rolle for at kunne sikre et højt beskyttelsesniveau.

Et europæisk initiativ for sikkerhedsforskning skal respektere Unionens værdier, det gælder ikke mindst personlige rettigheder, demokratiske rettigheder, frihedsrettigheder og etiske værdier. Der må findes en ligevægt mellem den overvågning og kontrol, der skal gøre eventuelle terroristaktioners virkninger så små som muligt, og respekten for menneskerettigheder, privatliv, social samhørighed og vellykket integrering af mindretal. Teknologisk udvikling må gå hånd i hånd med politisk beslutningstagning, og en stærk EU-politik for udvikling af sikkerhedsteknologi kan være til gavn for lovgivning og andre politiske initiativer.

---

[2] På vej mod en EU-politik med hensyn til Forsvarsmateriel, KOM(2003) 113.

For at gøre noget ved behovet for en udbygget og bedre samordnet sikkerhedsforskning har Kommissionen taget to konkrete initiativer. Det første er at iværksætte en forberedende foranstaltning inden for sikkerhedsforskning[3], det andet er at oprette en gruppe, som består af fremtrædende personer, der skal rådgive om en langtidsstrategi for sikkerhedsforskning i Den Europæiske Union. Den forberedende foranstaltning er allerede igangsat, og den første indkaldelse slutter den 23. juni, mens gruppen af fremtrædende personer forelagde sin rapport i marts[4].

3. GRUPPEN AF FREMTRÆDENDE PERSONERS RAPPORT

Rapporten fra Gruppen af Fremtrædende Personer påviser, hvilken rolle europæisk samordning og udvikling af avanceret teknologi spiller for overvågning og bekæmpelse af trusler, for forebyggelse af større ulykker som terroristangreb og for krisestyring og humanitære operationer. Den fremhæver den igangsættende virkning, et europæisk program for sikkerhedsforskning (EPSF) kan få, og hvordan det kan medvirke til at løse de nye sikkerhedsproblemer i en omskiftelig verden.

Blandt rapportens henstillinger er:

- Indførelse af et EPSF, der især skal koncentrere sig om interne sikkerhedsspørgsmål og løbe fra 2007 med et budget på mindst 1 mia. EUR om året foruden det, der i dag er sikret af Fællesskabets Rammeprogram for Forskning eller kommer fra nationale eller internationale kilder

- Oprettelse af et Rådgivende Udvalg for Europæisk Sikkerhedsforskning, som skal fastlægge retningslinjerne for handlingsstrategi, brugerinddragelse og iværksættelsesordninger samt en strategisk forskningsplan for EPSF

- Behovet for samarbejde mellem de europæiske institutioner og alle andre relevante interessegrupper i betragtning af den politiske udvikling og de mange nuværende initiativer.

4. DE NÆSTE SKRIDT

Kommissionen hilser de Fremtrædende Personers rapport velkommen. Den kan i hovedtrækkene tilslutte sig rapportens henstillinger og retningslinjer og vil i samarbejde med interessegrupperne træffe de nødvendige foranstaltninger, som kan opdeles i fire grupper:

---

[3] Kommissionens meddelelse om Gennemførelse af en Forberedende Foranstaltning til Fremme af Europas Industrielle Potentiale på Området Sikkerhedsforskning - mod et program til Fremme af Europas Sikkerhed ved Forskning og Teknologi KOM(2004) 72 endelig udg. af 3.2.2004 og afgørelse 2004/213/EF, offentliggjort i EUT L 67 af 5.3.2004.

[4] 'Forskning for sikkerheden i Europa", rapport fra Gruppen af Fremtrædende Personer inden for Sikkerhedsforskning, ISBN 92-894-6611-1, Luxembourg, De Europæiske Fællesskabers Publikationskontor, 2004. Fås også på Kommissionens netside http://europa.eu.int/comm/research/security

a) Samråd og samarbejde med interessegrupperne

Kommissionen vil i efteråret 2004 oprette et Rådgivende Udvalg for Europæisk Sikkerhedsforskning, som skal rådgive om EPSF's indhold og dets udførelse under hensyntagen til de forslag, der fremsættes af Gruppen af Fremtrædende Personer. Udvalget skal bestå af eksperter fra de forskellige interessegrupper: brugerne, erhvervslivet og forskningsinstitutterne. Det skal påvise brugernes behov og fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne om udveksling af intellektuelle ejendomsrettigheder og fortrolige oplysninger samt om beskyttelse af sikker information.

Kommissionen vil sikre en effektiv samordning mellem EPSF, sine egne interne forskningsorganer og de øvrige europæiske forskningsaktiviteter, uanset om de finansieres af Fællesskabet eller på nationalt eller internationalt plan. Denne samordning gælder også arbejdet i internationale organisationer som FN, OSCE og NATO og aktiviteterne i europæiske organisationer som Den Europæiske Rumorganisation (ESA).

b) Et Europæisk program for sikkerhedsforskning

Kommissionen tilslutter sig henstillingen om at udarbejde et Europæisk program for sikkerhedsforskning (EPSF), der skal iværksættes i 2007, og vil derfor indlede drøftelser med institutionerne for at opnå enighed om et sådant program på grundlag af den forberedende foranstaltning for sikkerhedsforskning, der skal videreføres indtil slutningen af 2006[5]. Sikkerhedsforskning er blevet medtaget i Meddelelsen om Unionens Finansielle Overslag for 2007-2013[6].

Der vil i begyndelsen af 2005 blive fremsat et forslag om indholdet i et EPSF, som skal indgå i Fællesskabets 7. rammeprogram for forskning[7], samt om den flerårige finansieringsplan og de institutionelle rammer. EPSF skal iværksættes som et særligt forskningsprogram med egne procedurer (f.eks. tilpassede til kravene om fortrolighed) og sine egne regler for deltagelse, kontrakter og finansieringsordninger.

Kommissionen har mærket sig de fremtrædende personers henstilling om, at EPSF skal have tildelt tilstrækkelige midler, og kan tilslutte sig det synspunkt, at EPSF's midler skal supplere den finansiering, der i dag sikres af Fællesskabets rammeprogram for forskning eller stammer fra nationale eller internationale kilder. Denne holdning er i overensstemmelse med Den Europæiske Unions ønske om at opnå en forskningsinvestering på 3 % af BNP inden 2010. Der bør desuden skabes samvirke med andre ordninger og budgetter for at sikre udnyttelse af forskningsresultaterne.

---

5 De forslag, der indløb efter indkaldelsen af forslag til denne forberedende foranstaltning i 2004, tyder på, at behovet ligger 15 gange over budgetmidlerne.

6 Kommissionens meddelelse "Fremtiden Skaber vi i Fællesskab - Politikudfordringer og Budgetmidler i Det Udvidede EU 2007-2013"KOM(2004) 101 af 10.2.2004.

7 Kommissionens meddelelse "Videnskab og Teknolog, nøgle til Europas fremtid - retningslinjer for EU's politik til støtte af forskning", KOM(2004) 353.

c) Effektive institutionelle rammer

Kommissionen vil sikre, at udviklingen af sikkerhedsforskning tager fuldt hensyn til den europæiske sikkerhedsstrategi, den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (EPSF) og andre relevante dele af Kommissionens politik for intern sikkerhed.

Det er blevet besluttet at udvikle samarbejde og samvirke mellem Fællesskabets sikkerhedsforskning og de relevante dele af arbejdet i Det Europæiske Forsvarsagentur (EFA). Kommissionens deltagelse i agenturets styrelsesudvalg og et nært samarbejdsforhold vil medvirke til at opfylde ønsket om at supplere EFA's arbejde og, hvor det er relevant, opnå fælles udnyttelse af forskningsresultaterne. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til i samarbejde med Kommissionen at forbedre samordningen og opnå den bedst mulige udnyttelse af forsknings- og teknologiresultaterne til både civile og sikkerheds- og forsvarsformål. En fælles påvisning og opfyldelse af fælles FU- og teknologibehov vil medvirke til at fremme et pragmatisk og konkret samarbejde mellem de kompetente myndigheder på forskellige planer.

d) En ledelsesstruktur, der svarer til arbejdets art og uopsættelighed

Kommissionen vil føre drøftelser med medlemsstaterne og andre interessegrupper og på grundlag af sine erfaringer med at lede FTU-programmerne sørge for de bedste ordninger, der kan sikre en effektiv ledelse af EPSF.

Kommissionen vil i samråd med interessegrupperne opstille effektive og fleksible ordninger for kontrakter, deltagelse og finansiering - f.eks. for at gøre det muligt for de offentlige myndigheder at samfinansiere nye teknologier og således sikre nøje samvirke og komplementaritet på grundlag af de erfaringer den har gjort med regler og procedurer under sin udførelse af den forberedende foranstaltning.

5. KONKLUSION

Den her beskrevne fremgangsmåde sikrer, at sikkerhedsforskning inden for Fællesskabets rammer vil indebære betydelige værdiforøgelser, idet den går ud på:

At erkende, at tilstedeværelsen af ny teknologi er et afgørende led i bekæmpelsen af terrorisme. Et stærkt, struktureret program for sikkerhedsforskning på europæisk plan er nødvendigt for at kunne beskytte de europæiske borgere og den europæiske økonomi

at formindske opsplittelsen, undgå dobbeltarbejde, øge samarbejdet (også mellem medlemsstaterne) og sørge for standardisering, samvirke og benchmarking, så Europas indsats kan give bedre udbytte og modvirke den nuværende spredning og derved medvirke til, at der opstår et virkeligt europæisk marked på dette område

at imødegå de udfordringer og udnytte de muligheder, der knytter sig til en udvidet Union med en befolkning på 455 mio. fordelt på 25 medlemsstater

at erkende, at sikkerheden er samtlige medlemsstaters og samtlige borgeres problem, og at der skal findes løsninger på det, som fuldt ud respekterer Europas humanistiske værdier og moral

at bygge på Fællesskabets nuværende erfaringer med at lede de fælles forskningsprogrammer og på tilstedeværelsen af accepterede og velkendte lovgivningsrammer for samarbejde om FTU mellem private og det offentlige.

BILAG

Forskning for sikkerheden i Europa

Gruppen af fremtrædende personer inden for sikkerhedsforskning

Resumé og henstillinger

RESUMÉ

I det globaliserede samfund, vi har i dag, står EU over for nye muligheder, men også nye farer. Den politiske, sociale og tekniske udvikling har skabt en flydende sikkerhedstilstand med forskelligartede og mindre synlige risici og tilsvarende sårbarhed over for disse. Nye farer er dukket op, der ikke tager hensyn til statsgrænser, og som har europæiske interesser både i og uden for EU som mål. På Det Europæiske Råds møde i december 2003 erkendtes disse risici, og denne erkendelse medførte, at der blev vedtaget en sikkerhedsstrategi for Europa, "et sikkert Europa i en bedre verden".

Disse trusler kræver en europæisk reaktion og en bred sikkerhedsstrategi, der varetager både den interne og eksterne sikkerhed, og som kombinerer civile og militære midler. Jo tættere Unionen samarbejder med FN, OSCE og NATO samt alle sine internationale partnere, jo mere effektivt er dets bidrag til den internationale sikkerhed. Især må EU udvikle midler til at beskytte sine borgere hjemme og må sætte tilstrækkelige ressourcer ind på fredsbevaring, humanitær hjælp og opbygning af institutioner i udlandet.

Europa må med henblik herpå drage fordel af sin teknologiske styrke. Teknologi i sig selv kan ikke garantere sikkerhed, men sikkerhed uden teknologisk støtte er umulig. Den skaffer os information om trusler, hjælper os til at opbygge en effektiv beskyttelse mod dem og sætter os i givet fald i stand til at neutralisere dem. Desuden åbner den nye teknologi nye muligheder. Samme teknologiske basis anvendes i stigende grad både til civile og sikkerheds- og forsvarsmæssige formål – og skaber hermed nye synergier mellem de forskellige forskningssektorer.

Brugen af teknologien som "drivkraft" ved skabelsen af et sikkert Europa kræver avancerede industrier, en stærk videninfrastruktur, tilstrækkelig kapital og optimal udnyttelse af ressourcerne. Europa har forskningsinstitutter af høj kvalitet og et betydeligt og differentieret industrigrundlag til at tage de teknologiske krav på sikkerhedsområdet op med. Institutionelle og politiske strukturmangler hindrer imidlertid Europa i at udnytte sin videnskabelige, teknologiske og industrielle styrke. Grænsen mellem forskning på forsvarsområdet og civil forskning, den manglende specifikke ramme for sikkerhedsforskningen på EU-plan, det begrænsede samarbejde mellem medlemsstaterne og den manglende koordinering af medlemsstaternes og EU's indsats – alle disse forhold skærper knapheden på offentlige forskningsmidler og er de vigtigste hindringer for, at der kan findes omkostningseffektive løsninger.

For at overvinde disse mangler må Europa øge sine investeringer og arbejde bedre sammen. Hertil kræves (a) en effektiv koordinering af den nationale og europæiske forskning (b) systematisk analyse af sikkerhedsrelaterede behov, både til sikring af den civile sikkerhed og med henblik på forsvaret, (c) fuld udnyttelse af synergierne mellem forsvaret, sikkerheden og den civile forskning (d) opfyldelse af bestemte lovgivningsmæssige betingelser og oprettelse af investeringsinstrumenter med henblik på sikkerhedsrelateret forskning på europæisk plan og (e) institutionelle ordninger, der både er effektive og smidige nok til at kombinere medlemsstaternes og Fællesskabets indsats og inddrage andre interesserede partnere.

Initiativer taget for nylig viser, at der er stigende bevidsthed omkring, at der må handles. Derfor er det særlig vigtigt at oprette et agentur for udvikling af forsvarskapaciteter, forskning, anskaffelse og forsvarsmateriel, ligesom Kommissionens forberedende aktion inden for sikkerhedsrelateret forskning er af særlig betydning. Udfordringen bliver at få sat gang i disse initiativer og udvikle dem til en sammenhængende strategi. Et væsentligt skridt imod opnåelsen af dette mål er oprettelsen af et europæisk sikkerhedsforskningsprogram fra 2007.

Med et sådant program bør det være muligt at udnytte teknologiens dualisme og sikkerhedsfunktionernes stigende indbyrdes overlapning til at lukke afstanden mellem civil og militær forskning. For at støtte en bred sikkerhedsstrategi bør der i forbindelse med programmet ydes finansielt tilskud til forskning med henblik på udvikling af formålstjenlige systemer og produkter:

- især til beskyttelse af medlemsstaternes områder, suverænitet, befolkninger og kritiske infrastrukturer mod grænseoverskridende trusler, og

- til EU's missioner uden for Unionen til fredsbevaring, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principper i FN-pagten.

Med et europæisk sikkerhedsforskningsprogram bør fordelene ved teknologiernes universalanvendelsesaspekter maksimeres. Til stimulering af synergierne bør det befinde sig midtvejs mellem civil og forsvarsmæssig anvendelse og medføre, at teknologierne ændres og integreres på tværs af sektorerne. Fokus bør være på interoperabiliteten og sammenkoblingsmulighederne som nøgleelementer i et samarbejde på tværs af grænserne og mellem myndighederne. Der bør på et tidligt stadium udarbejdes en kerne af konstruktionsregler og standarder.

Det europæiske sikkerhedsforskningsprogram bør supplere dels civile fællesskabsprogrammer og dels sikkerheds- og forsvarsforskningen på nationalt og mellemstatsligt plan. En effektiv koordinering mellem det europæiske sikkerhedsforskningsprogram og andre relevante forskningsaktiviteter er af afgørende betydning til sikring af et godt resultat.

Desuden skal det europæiske sikkerhedsforskningsprogram tage de specifikke aspekter af sikkerhedsmarkedet i betragtning. Dette medfører oprettelse af nye finansieringsinstrumenter og regler for overførsel af teknologi. Samtidig skal kunderne involveres i hele processen for at undgå at forbindelsen mellem forskning og indkøb afbrydes.

Et europæisk sikkerhedsforskningsprogram af denne udformning er af stor samfundsmæssig interesse og kan føre til, at der skabes en betydelig værditilvækst. Det kunne bidrage til at forbedre Europas sikkerhed, der i sig selv er en forudsætning for talrige fællesskabspolitikker

(transport, energi, telekommunikation, osv.). Det kunne medføre samarbejde på tværs af grænserne, forbedre den europæiske industris konkurrenceevne og styrke Europas forskningsgrundlag. Desuden kunne det bidrage betydeligt til EU's politikker for vækst og forbedring af konkurrenceevnen som fastlagt i Lissabon og Barcelona.

Af alle disse grunde bør et europæisk sikkerhedsforskningsprogram finansieres af Fællesskabet. Dets budget bør være på mindst 1 mia. EUR årligt med mulighed for gradvis forhøjelse. Finansieringen af det europæiske sikkerhedsforskningsprogram skal i overensstemmelse med EU's mål om at investere 3% af BNP i forskning lægges til den øvrige finansiering over Fællesskabet forskningsrammeprogram eller fra andre nationale eller tværinstitutionelle kilder. En sådan investering ville være et vigtigt bidrag til forbedringen af Europas sikkerhed for dets borgere.

KONKLUSIONER OG HENSTILLINGER

Denne Rapport påviser under hensyn til de store udfordringer, som et udvidet EU står over, at der et påtrængende behov for at tilpasse finansieringen og organiseringen af EU's forskning til den nye sikkerhedsmæssige og teknologiske virkelighed.

Vi anbefaler med henblik herpå

a) at kombinere nationale og mellemstatslige samt Fællesskabets forskningstiltag inden for civil og militær forskning mest effektivt

b) at udvikle et særligt europæisk sikkerhedsforskningsprogram.

Samtidig skal de borgerlige frihedsrettigheder og visse etiske principper overholdes i forbindelse med al europæisk forskning.

Et europæisk sikkerhedsforskningsprogram kan betyde en merværdi for det europæiske projekt og er af stor samfundsmæssig interesse. Det har potentiale til at forbedre konkurrenceevnen inden for dette område og styrke EU's forskningsgrundlag. Det kan fremme det grænseoverskridende samarbejde og bidrage til EU's politik for vækst og konkurrenceevne som fastlagt i Lissabon og Barcelona. Vigtigst er, at det kan bidrage til at forbedre EU's sikkerhed, der i sig selv er en forudsætning for talrige fællesskabspolitikker (transport, energi, telekommunikation, osv.). Af alle disse grunde bør det europæiske sikkerhedsforskningsprogram finansieres af Fællesskabet.

Det europæiske sikkerhedsforskningsprogram skal ikke erstatte eller overlappe medlemsstaternes bidrag. Dets mål er at støtte og supplere dem og sætte dem ind i et nye sammenhæng. Derfor fremsættes følgende anbefalinger:

1. Et europæisk sikkerhedsforskningsprogram finansieret af Fællesskabet, der involverer alle medlemsstaterne, bør igangsættes allerede i 2007. Det bør mindst finansieres med 1 mia. EUR om året ud over den finansiering, der allerede ydes. Dette udgiftsniveau bør nås hurtigt, og der bør være mulighed for yderligere at forhøje det, for at bringe EU's samlede investeringer (Fællesskabets, medlemsstaternes og mellemstatslige investeringer) i sikkerhedsforskning på højde med USA's.

2. Et europæisk sikkerhedsforskningsprogram skal indtil demonstrationsniveauet finansiere de beredskabsrelaterede forskningsprojekter, der er væsentlige især for den interne sikkerhed i EU og for tiltag inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik.

3. Ved hjælp af det europæiske sikkerhedsforskningsprogram skal der bygges bro mellem civil og militær forskning, således at universalanvendelsesaspekterne af teknologierne kan udnyttes maksimalt. For at stimulere synergierne bør programmet fremme transformation og integration af anvendelsesaspekterne og overførsel af teknologi fra en sektor til en anden.

4. Det europæiske sikkerhedsforskningsprogram bør fokusere på interoperabilitet og sammenkoblingsmuligheder som nøgleelementer i et grænseoverskridende og tværtjenesteligt samarbejde. I denne forbindelse bør der på et tidligt stadium udarbejdes en kerne af regler for udformningen.

5. Reglerne for det europæiske sikkerhedsforskningsprogram skal tilgodese de særlige forhold, der gælder for sikkerhedsforskning. Kommissionen bør efter samråd med alle relevante interesserede udarbejde de regler, der er nødvendige for overførsel af intellektuelle ejendomsrettigheder og teknologi.

6. Der bør under hensyn til, at mange krav skal fastlægge af regeringerne, oprettes nye finansieringsinstrumenter for at muliggøre finansieringen af forskningen med indtil 100% af udgifterne, hvis det er berettiget.

7. Der skal oprettes et rådgivende udvalg for sikkerhedsforskning til at fastlægge de strategiske hovedretningslinjer for opstillingen af tidsplanen for forskningen inden for det europæiske sikkerhedsforskningsprogram og for at yde rådgivning om principperne og mekanismerne for dets iværksættelse. Det skal desuden identificere kritiske teknologiske områder, hvor EU bør arbejde mod en intern konkurrencedygtig kapacitet. Udvalget foreslås sammensat af højtstående eksperter fra offentlige og private kunder, industrien, forskningsorganisationer og andre relevante interesserede.

8. Nøglen til succes ved gennemførelsen det europæiske sikkerhedsforskningsprogram ligger i en identifikation af kundernes behov. Der bør derfor på EU-plan indføres en mekanisme til i samarbejde med de potentielle kunder at fastlægge det fremtidige beredskabsbehov i forbindelse med den indre sikkerhed.

9. Det må ved en effektiv koordination sikres, at det europæiske sikkerhedsforskningsprogram ikke overlapper, men supplerer andre europæiske forskningsaktiviteter, der finansieres af Fællesskabet, medlemsstaterne eller mellemstatsligt.

10. Kommissionen og Rådet skal sikre en effektiv forbindelse mellem det europæiske sikkerhedsforskningsprogram og det kommende agentur for udvikling af forsvarskapaciteter, forskning, anskaffelse og forsvarsmateriel.

11. Der skal ved iværksættelsen af det europæiske sikkerhedsforskningsprogram tages hensyn til den forskning, der foregår i internationale organisationer med ansvar for globale og regionale sikkerhedsspørgsmål, ligesom der bør gennemføres en koordinering dermed.

12. Det europæiske sikkerhedsforskningsprogram bør tage sigte på at forbedre den europæiske sikkerhedsindustris konkurrenceevne og stimulere en udvikling af markedet (det offentlige og private) for sikkerhedsprodukter og -systemer. Gennemførelse af de forslag til foranstaltning, der er fremsat i Kommissionens meddelelse "Mod et europæisk marked for forsvarsmateriel", ville bidrage stærk til, at dette mål nås, og til at fordelene ved et europæisk sikkerhedsforskningsprogram bliver så store som muligt.